

הכנסת

הייעוץ המשפטי ועדת הפנים והגנת הסביבה (ביטחון פנים)

י"ח באב התשע"ז

10 באוגוסט 2017

לכבוד

חברי ועדת הפנים והגנת הסביבה

נכבדי,

הנדון: תקנות הרשות הארצית לכבאות והצלה (הנחה או פטור מתשלום אגרות) (הוראת שעה) (תיקון

מס' 3), התשע"ז-2017

לקראת הדיון הצפוי להתקיים בוועדת הפנים והגנת הסביבה ביום א' (13.8.2017), מצ"ב סקירה אודות התקנות המונחות לאישור על שולחן הוועדה.

רקע

1. תקנות הרשות הארצית לכבאות והצלה (הנחה או פטור מתשלום אגרות) (הוראת שעה), התשע"ה-2015 (להלן – תקנות ההנחות) קובעות נסיבות שבהן יינתנו הנחות או פטורים מתשלום אגרות מבצעיות, את שיעורי ההנחות ואת ההליכים בפני ועדת ההנחות.
2. בזמנו אישרה הוועדה את התקנות כהוראת שעה, עד ה-31.12.2018, כדי לבחון את הצורך בעצם גביית האגרות המבצעיות. בחינה זו נעשתה בינתיים, ובינואר האחרון אישרה הוועדה את תקנות הרשות הארצית לכבאות והצלה (אגרות ותשלומים בעד שירותים), התשע"ז-2017 (להלן – תקנות האגרות), שבהן בוטלו מרבית האגרות המבצעיות.
3. חלק מהאגרות המבצעיות נותרו בתוקף:
  - א. חילוץ ממעלית שאינו אגב טיפול באירוע דליקה או חומרים מסוכנים;
  - ב. פתיחת דלת או כניסה למבנה, שלא אגב טיפול באירוע דליקה או חומרים מסוכנים;
  - ג. קריאת שווא של חייגן אוטומטי שלא לפי התקן, או קריאת שווא של חייגן אוטומטי בשל תקלה חוזרת.

4. פירושו של דבר, שההנחות והפטורים הקבועים בתקנות ההנחות מתייחסים עתה רק לשלוש נסיבות אלה, הקבועות בתקנות האגרות. ביתר המקרים שבהם נדרשת רשות הכבאות לפעילות מבצעית, לא נגבית אגרה כלל.

5. תקנות ההנחות קובעות כיום שלוש נסיבות שבהן ועדת ההנחות רשאית לתת פטור מלא מתשלום אגרה, אף אם לא הוגשה לה בקשה לפטור:

א. פעולות הרשות בוצעו במסגרת פעילות גוף ביטחוני או גוף הצלה, ונדרשו לסיוע לו בביצוע תפקידו;

ב. פעולות הרשות נדרשו לחילוץ אדם ללא רוח חיים או לחילוץ אדם שנפטר בסמוך לאחר האירוע וכתוצאה ממנו;

ג. הרשות נקראה למקום שלא על ידי מי שלו נדרש השירות או מי מטעמו, אך לא נדרשה לפעול בו.

התקנות המוצעות

6. בתקנות המונחות על שולחן הוועדה מוצע לערוך שני תיקונים בתקנות ההנחות, בנוגע לנסיבות שבהן ועדת ההנחות רשאית לתת פטור מלא מתשלום אגרה אף אם לא הוגשה לה בקשה לפטור.

7. ראשית, מוצע להוסיף נסיבה חדשה שבה ניתן יהיה לתת פטור מלא – פעולות הרשות נדרשו לחילוץ אדם שנוקק לטיפול רפואי מיידי.

8. שנית, מוצע לבטל את הנסיבה השלישית המנויה כיום בתקנות – הרשות נקראה למקום שלא על ידי מי שלו נדרש השירות, אך לא נדרשה לפעול בו. לדברי הרשות הארצית לכבאות והצלה, ממילא אין בכוונתה לגבות אגרה במקרים אלה, ועל כן אין צורך במנגנון של פטור באמצעות ועדת ההנחות. יתרה מכך, לדברי הרשות, כל עוד יש מנגנון לפטור, משתמע ממנו כי יש חובה לגבות אגרה.

9. בעניין זה, יש לתת את הדעת לכך כי שהחלטה שלא לגבות אגרות בנסיבה זו מצויה בנהלים פנימיים של הרשות. משכך, אם בעתיד הרשות תשנה את החלטתה ותחליט כן לגבות אגרות, לא ניתן יהיה לתת פטור מהאגרה באמצעות ועדת ההנחות. לדברי הרשות הארצית לכבאות והצלה, בכוונתה להסדיר זאת במסגרת תיקון נוסף של התקנות שיובא לאישור הוועדה בחודשים הקרובים. אם הוועדה סבורה כי הפטור בנסיבות אלו מוצדק, יש לעמוד על כך שכך אכן ייעשה.

10. מצ"ב כנספח לסקירה נוסח תקנות ההנחות הכולל את השינויים המוצעים.

בברכה,

הייעוץ המשפטי
לוועדת הפנים והגנת הסביבה
(ביטחון פנים)

תקנות הרשות הארצית לכבאות והצלה (הנחה או פטור מתשלום אגרות)
(הוראת שעה), תשע"ה-2015*

בתוקף סמכותי לפי סעיף 123(א) ו-1(ו) לחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012 (להלן – החוק), בהסכמת שר האוצר ובאישורו לפי סעיף 39ב לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –
  - "אגרה" – כמשמעותה בסעיף 123 לחוק;
  - "אירוע" – אירוע כבאות והצלה;
  - "בקשה" – בקשה לקבלת הנחה או פטור מתשלום אגרות בעד פעולות הרשות באירוע לפי תקנה 5;
  - "גוף ביטחוני" – כהגדרתו בסעיף 82 לחוק;
  - "גוף הצלה" – גוף בפריסה ארצית שעיקר עיסוקו בהצלת חיי אדם;
  - "הנחה" – לרבות החלטה על החזרת אגרה, החזרת עודף אגרה ששולמה ביתר ופריסת תשלומים;
  - "ועדת הנחות" – כמשמעותה בסעיף 123(ד) לחוק;
  - "מבקש" – מי שחויב באגרה והגיש בקשה;
  - "פטור" – לרבות החלטה על החזרת אגרה ששולמה.
2. ועדת הנחות רשאית לתת פטור מתשלום אגרה בעד פעולות הרשות באירוע, אף אם לא הוגשה לה בקשה לפי תקנה 5, בכל אחד מהמקרים המפורטים להלן, לאחר שבחנה את נסיבותיהם:
  - (1) פעולות הרשות בוצעו במסגרת פעילות גוף ביטחוני או גוף הצלה, ונדרשו לסיוע לו בביצוע תפקידו;
  - (2) פעולות הרשות נדרשו לחילוץ אדם בלא רוח חיים, או לחילוץ אדם שנפטר בסמוך לאחר האירוע וכתוצאה ממנו, ובלבד שהדבר הובא לידיעתה;
  - (2א) פעולות הרשות נדרשו לחילוץ אדם אשר נזקק לטיפול רפואי מידי כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996, ובלבד שהדבר הובא לידיעתה;
  - (3) הרשות נקראה למקום, שלא על ידי מי שלו נדרש השירות או מי מטעמו, אך לא נדרשה לפעול בו.
3. ועדת הנחות רשאית לתת הנחה מתשלום אגרה בעד פעולות הרשות באירוע, אף אם לא הוגשה לה בקשה לפי תקנה 5, לאחר שבחנה את נסיבות המקרה, במקרה שבו הרשות נקראה למקום אך לא נדרשה לפעול בו, ובלבד שסכום האגרה לאחר מתן ההנחה לפי תקנה זו, יפחת מסכום האגרה שעל מקבל השירות לשלם בעד הגעת רכב כיבוי וצוות כבאות למקום.
4. (א) ועדת הנחות רשאית לתת למבקש שהתקיים בו אחד התנאים שלהלן הנחה בתשלום אגרה בשיעור שלא יעלה על הנקוב לצדו:
  - (1) מצבו הכלכלי של המבקש מקשה על תשלום האגרה, ובלבד שהתקיים בו אחד התנאים שבתקנה 7 – 60%;
  - (2) באירוע נגרם נזק חמור לגופו של המבקש או של מי מבני משפחתו – 50%;
  - (3) באירוע נגרם נזק חמור לרכושו של המבקש, בהקשר זה ייבחנו, בין השאר שיעור הרכוש שנפגע ביחס לכלל רכושו של המבקש, סוג הרכוש, השימושים הנעשים ברכוש לרבות האם מדובר ברכוש המשמש לתועלת הציבור – 50%;
  - (4) המבקש הוא מלכ"ר כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, או חברה לתועלת הציבור כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999 – 15%.(ב) התקיים יותר מתנאי אחד לגבי מבקש, שיעור ההנחה שיינתן לו לפי תקנת משנה (א)

הגדרות

פטור מתשלום אגרה בלא הגשת בקשה

הנחה מתשלום אגרה בלא הגשת בקשה

הנחה או פטור מתשלום אגרה לאחר הגשת בקשה

* פורסמו ק"ת תשע"ה מס' 7509 מיום 22.4.2015 עמ' 1190.

תוקנו ק"ת תשע"ו מס' 7685 מיום 10.7.2016 עמ' 1578 – תק' תשע"ו-2016; תחילתן ביום 21.4.2016.

ק"ת תשע"ז מס' 7752 מיום 1.1.2017 עמ' 460 – תק' תשע"ז-2017.

לא יעלה על 80% מגובה האגרה במצטבר לפי התנאים שבאותה תקנת משנה, אלא מנימוקים חריגים שיירשמו.

(ג) ועדת ההנחות לא תקבע פטור או הנחה מתשלום אגרה כאמור בתקנת משנה (א) בהתקיים הנסיבות האלה, כולן או חלקן, אלא מנימוקים חריגים שיירשמו:

(1) האירוע התרחש בנכס או בעסק של המבקש שפעלו בלא אישור כבאות תקף הדרוש לו, לפי כל דין;

(2) חוקר דליקות קבע כי האירוע נגרם על ידי המבקש בכוונה.

5. (א) המבקש הנחה או פטור מאגרה ימציא לרשות, בתוך 60 ימים מיום שהומצאה לו דרישת תשלום האגרה, בקשה חתומה בכתב לפי הטפסים שבתוספת.

הגשת בקשה לפטור או הנחה מאגרה

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי מפקד מחוז או מי מטעמו שמונה לחבר בוועדת הנחות לפי סעיף 123(ה) לחוק, בהחלטה מנומקת בכתב, להאריך את המועד להגשת בקשה.

(ג) ועדת ההנחות או מי מטעמה, רשאים לדרוש מהמבקש להמציא פרטים או מסמכים נוספים המבססים את זכאותו להנחה, אשר יצורפו לבקשה, לצורך דיון בבקשתו.

(ד) לא המציא המבקש את הבקשה, את הפרטים או את המסמכים שנדרש למסור, לא תישקל הבקשה.

6. (א) ועדת הנחות תקבע את זכאותו של מבקש לפטור או להנחה מאגרה, ואת שיעור ההנחה, בהסתמך על בקשה חתומה בכתב שהוגשה במועד כאמור בתקנה 5, ואולם רשאית היא להחליט כאמור בתקנה 2 או 3 אף אם לא הוגשה לה בקשה.

החלטת ועדת ההנחות

(ב) ועדת ההנחות תיתן את החלטתה בכתב בצירוף נימוקים.

(ג) החלטת ועדת הנחות בבקשה תינתן בתוך 90 ימים מיום הגשת הבקשה לפי תקנה 5; מפקד מחוז או מי מטעמו שמונה לחבר בוועדת הנחות לפי סעיף 123(ה) לחוק, רשאי להאריך את מועד מתן ההחלטה ב-45 ימים נוספים.

7. ועדת ההנחות תשקול את מצבו הכלכלי של המבקש לעניין מתן הנחה לפי תקנה 4(א), בהתקיים אחת מן הנסיבות המפורטות להלן:

בחינת מצב כלכלי

(1) המבקש מקבל פטור או הנחה של 50% או יותר מסכום הארנונה הכללית, לפי תקנות 2(א), 7 או 14 לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993;

(2) המבקש הוכיח כי מצבו הכלכלי קשה מאוד ואינו מאפשר את תשלום מלוא האגרה; בכלל זה ייבחנו, בין השאר, השתכרותו, הוצאותיו ונכסיו של המבקש; הכרה במצב כלכלי קשה לפי פסקה זאת, טעונה אישור של היועץ המשפטי של הרשות או מי שהוסמך מטעמו.

8. ועדת הנחות רשאית לאשר הסכם לתשלום שנתי או רב-שנתי כולל של אגרה בעד פעולות הרשות באירוע שניתנו לגוף מהגופים המנויים להלן:

אישור הסכם הנחה בנסיבות מיוחדות

(1) גוף ביטחוני;

(2) מפעל או גוף שהוקם בו צוות כיבוי מפעלי או צוות כיבוי לשטחים פתוחים לפי סעיף 33 לחוק.

9. (א) הומצאה למבקש דרישת תשלום אגרה ערב תחילתן של תקנות אלה (להלן – יום התחילה), יימנה מניין הימים להגשת בקשה כאמור בתקנה 5, החל ביום התחילה.

הוראות מעבר

(ב) הגיש מבקש בקשה לפטור או להנחה מאגרה ערב יום התחילה, יימנה מניין הימים למתן החלטה לפי תקנה 6(ג) החל ביום התחילה.

10. תוקפן של תקנות אלה עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018).

תוקף

תוספת

(תקנה 5(א))

טופס בקשה לקבלת הנחה או פטור מתשלום אגרה

לפי תקנות הרשות הארצית לכבאות והצלה (הנחה או פטור מתשלום אגרות), התשע"ה-2015 (להלן – התקנות)

1. פרטי המבקש (מי שחויב באגרה):

שם	ת"ז	שם האב	תאריך לידה	מען	טלפון בבית
2.	פרטי אירוע כבאות והצלה שבעדו חויב המבקש באגרה:	תאריך האירוע	מקום האירוע		
		סוג האירוע (דליקה, חילוץ וכו')			
	פירוט נסיבות האירוע ושירותי הכבאות שניתנו:				
3.	פרטי דרישת האגרה שבה חויב המבקש:	גובה האגרה	מספר דרישת התשלום		
	מספר האירוע (כפי שכתוב על דרישת התשלום)		מספר משלם (כפי שכתוב על דרישת התשלום)		
4.	נימוקי הבקשה בשים לב לעילות המפורטות בתקנות 2, 3 ו-4 לתקנות:				
5.	פרטים נוספים (סמן את המתאים):				
	למבקש כיסוי ביטוחי לנזקיו באירוע: כן		יש לצרף העתק פוליסת ביטוח קיימת		
	נדרש לנכס/עסק אישור כבאות: כן		קיים		
	חוקר דליקות קבע כי האירוע לא נגרם על ידי המבקש בכוונה: כן				
6.	מסמכים מצורפים – בלא צירוף כל המסמכים הדרושים לא תופל הבקשה:				
	☐ הצהרה – בנוסח המופיע בנספח ב' לטופס				
	☐ צילום תעודת זהות + ספח				
	☐ מסמכים המעידים על בעלות/החזקה בנכס שלגביו מתייחסת הבקשה				
	☐ מסמכים המעידים על שימושים הנעשים בנכס שלגביו מתייחסת הבקשה (אם מדובר במקום שאינו מקום מגורים פרטי)				
	☐ מסמכים המעידים על נזק גופני שנגרם כתוצאה מן האירוע נושא הבקשה				
	☐ מסמכים המעידים על הערכת שווי נזק לרכוש שנגרם כתוצאה מן האירוע נושא הבקשה ופירוט שיעור הרכוש שנפגע ביחס לכלל רכושו של המבקש, סוג הרכוש ושימושו				
	☐ אסמכתה לעניין ביטוח הרכוש שניזוק באירוע או הצהרה על העדר ביטוח				
	☐ מסמכים המעידים על מצב כלכלי – כמפורט בנספח א' לטופס – נדרש רק אם הבקשה היא בשל מצב כלכלי				

שם תאריך

חתימה

נספח א'

נתונים בדבר מצב כלכלי של מבקש

1. המצב האישי של המבקש: רווק מספר ילדים
2. הנסיבות שלפיהן המבקש מקבל הנחה מארנונה (ראה תנאים שבתקנה 4(א)):
עילת ההנחה מארנונה
שיעור ההנחה מארנונה
3.
  - יש לצרף אסמכתה עדכנית המעידה על הנחה מארנונה. תוקף האישור עד שלושה חודשים טרם מועד הגשת הבקשה.
  - אם המבקש אינו מקבל הנחה מארנונה – על המבקש לצרף כל אסמכתה ומסמך המעידים על מצבו הכלכלי. ובכלל אלה:
    - פרטי הגרים עם המבקש בביתו;
    - כל מקורות ההכנסה של המבקש ובן זוגו (לרבות הכנסה מגמלה או תמיכה);
    - פירוט כל רכוש המבקש ובן זוגו;

- העתק פרטי חשבונות בנק של המבקש ובן זוגו ;
  - הוצאות חריגות קבועות משמעותיות/אישורים רפואיים.
4. פרטים נוספים הנוגעים לעניין :

תאריך	שם
	_____
	חתימה

נספח ב'

הצהרה

אני מצהיר בזה כי כל הפרטים הרשומים בבקשתי לקבלת הנחה או פטור מתשלום אגרה מיום , על נספחיה – הם מלאים ונכונים.

תאריך	שם
	_____
	חתימה